

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		دوازدهم انسانی	سؤالات امتحان علوم و فنون ادبی (۳) دی ماه ۱۳۹۹								
تاریخ امتحان: ۹۹/۱۰/۲۴		اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل	دیرستان استعداد های درخشان بهشتی ۲								
تعداد سؤال: ۲۲		مدیریت آموزش و پرورش ناحیه (۲) اردبیل	نام و نام خانوادگی: کلاس								
نمره با عدد:	نمره با حروف:	امضای دبیر:	تعداد صفحات: ۳								
صفحه اول											
نمره	الف) سبک شناسی و تاریخ ادبیات (۴نمره)										
۰/۵	۱ نام مؤلف آثار زیر را بنویسید. الف) سرگذشت حاجی بابا اصفهانی () ب) تاریخ تطوّر نظم فارسی ()										
۰/۵	۲ درستی و نادرستی عبارات زیر را تعیین کنید. الف) سبک بازگشت با ظهور مفاهیمی مثل آزادی، وطن و قانون خواهی شکل گرفت. () ب) ترجمه آثار اروپایی در ایران با تاسیس چاپ خانه در زمان فتحعلی شاه آغاز شد. ()										
۰/۵	۳ هدف انجمن ادبی خاقان چه بود؟										
۰/۵	۴ توضیحات ستون «الف» را به صاحب آن در ستون «ب» وصل کنید. (در ستون ب یک مورد اضافی است). <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">الف</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">ب</td> </tr> <tr> <td>از معروف ترین نویسندگان دوره بیداری است او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از میان برد.</td> <td>قائم مقام فراهانی</td> </tr> <tr> <td>از شعر های غربی ترجمه های منظوم دارد و در بکار گیری تعبیرات عامیانه و هجو و هزل چیره دست بود.</td> <td>ایرج میرزا</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ادیب الممالک فراهانی</td> </tr> </table>			الف	ب	از معروف ترین نویسندگان دوره بیداری است او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از میان برد.	قائم مقام فراهانی	از شعر های غربی ترجمه های منظوم دارد و در بکار گیری تعبیرات عامیانه و هجو و هزل چیره دست بود.	ایرج میرزا		ادیب الممالک فراهانی
الف	ب										
از معروف ترین نویسندگان دوره بیداری است او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از میان برد.	قائم مقام فراهانی										
از شعر های غربی ترجمه های منظوم دارد و در بکار گیری تعبیرات عامیانه و هجو و هزل چیره دست بود.	ایرج میرزا										
	ادیب الممالک فراهانی										
۰/۵	۵ دوتن از شاخص ترین شاعران عصر بیداری در حوزه توجه به مردم و دفاع از کارگران و ضعیفان را نام ببرید. ۱- ۲-										
۰/۵	۶ دشمنی با استعمار و استبداد یکی از موضوعاتی بود که در دوره بیداری بسیار مورد توجه قرار گرفت .										
۰/۵	۷ توجه به عروض و موسیقی شعر در دوره بیداری چگونه بود؟ ()										
۰/۵	۸ یک مورد از ویژگی های زبانی نثر دوره بیداری را بنویسید. ()										
ب) موسیقی شعر (۶ نمره)											
۰/۲۵	۹ مصوت «ی» در چه صورتی همیشه کوتاه است؟										
۰/۲۵	۱۰ وزن بیت «شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست طیب جان خرابم کسی و رای تو نیست» را بنویسید. ()										
۰/۵	۱۱ با خوانش ابیات زیر همسان یا ناهمسان بودن هر یک را مشخص کنید. الف) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست ب) تارفت مرا از نظر آن چشم جهان بین بگشای لب که قند فراوانم آرزوست () کس واقف ما نیست که از دیده چه هارفت ()										
۰/۵	۱۲ تقطیع مثال زیر، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ سوی چاره (U -- U) ()										
ادامه در صفحه دوم											

۱۳	کدام یک از ابیات زیر با بیت «سینه از آتش دل در غم جانانه بسوخت آتشی بود در این خانه که کاشانه بسوخت» هم وزن است؟ () الف) تا نگردي بی خبر از جسم و جان ب) دست در دامن مولا زد در پ) می خورم جام غمی هر دم به شادی رخت ت) در خم زلف تو آن خال سیه دانی چیست؟ کی خبر یابی ز جانان یک زمان که علی بگذر و از ما مگذر خرم آن کس کاو بدین غم شادمانی می کند نقطه دوده که در حلقه جیم افتادست																			
۱۴	هر دو وزن بیت «همت طلب از باطن مردان سحر خیز زیرا که یکی را زدو عالم طلبیدند» را بنویسید. ۱- ۲-																			
۱۵	جدول داده شده را کامل کنید. آمد سوی کعبه سینه پر جوش چون کعبه نهاد حلقه در گوش																			
<table border="1"> <tr> <td>پایه های آوایی</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>نشانه های هجایی</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>وزن</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td rowspan="2">اختیارات شاعری</td> <td>زبانی:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>وزنی:</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		پایه های آوایی				نشانه های هجایی				وزن				اختیارات شاعری	زبانی:			وزنی:		
پایه های آوایی																				
نشانه های هجایی																				
وزن																				
اختیارات شاعری	زبانی:																			
	وزنی:																			
(پ) زیبایی شناسی (۶ نمره)																				
۱۶	در بیت «شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل کجا دانند حال ما سبکساران ساحل ها» بین کدام واژه ها مراعات نظیر ایجاد شده است؟ ()																			
۱۷	در ابیات زیر تلمیح و تضمین را مشخص کرده درباره آن توضیح دهید. (هر بیت یک آرایه) گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد () حافظ از جور تو ، حاشا که بگرداند روی «من از آن روز که در بند توام ، آزادم» ()																			
۱۸	در بیت «اگر ز خلق ملامت و گرز کرده ندامت کشیدم ، از تو کشیدم ، شنیدم ، از تو شنیدم» الف) نشر دوم کدام است؟ () ب) نوع لف و نشر را مشخص کنید. ()																			
۱۹	در هر یک از بخش های مشخص شده ابیات زیر ، کاربرد کدام آرایه بدیع معنوی آشکار است؟ الف) فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی اگر می دید معراج زپا افتادن ما را () ب) گر ندیدی قبض و بسط عشق را گریه مینا نگر خندیدن ساغر بین ()																			
۲۰	ابیات ستون «الف» را به آرایه بکار رفته در آن ، در ستون «ب» وصل کنید. (یک آرایه اضافی است). الف ب از طاق ابروانت ، وز تار گیسوانت هم خسته کمانیم ، هم بسته کمندیم من از آن روز که در بند توام ، آزادم پادشاهم که به دست تو اسیر افتادم چشمی دارم چو لعل شیرین همه آب بختی دارم چو چشم خسرو همه خواب مکن گریه بر گور مقتول دوست قل الحمدلله که مقبول اوست																			
ادامه در صفحه سوم																				

(ت) نقد و تحلیل شعر و نثر (۴ نمره)

۲	<p>گر چه درد سر می دهم، اما چه می توان کرد، نشخوار آدمیزاد حرف است. آدم حرف هم که نزند دلش می پوسد. ما یک رفیق داریم اسمش دَمَدَمی است. این دمدمی حالا بیش تر از یک سال بود که موی دماغ ما شده بود. که تو که هم از این روزنامه نویس ها پیرتری، هم دنیا دیده تری هم تجربه ات زیادتر است، الحمدالله به هندوستان هم که رفته ای پس چرا یک روزنامه نمی نویسی؟ می گفتم عزیزم دمدمی اولاً همین تو که الان با من ادعای دوستی می کنی آن وقت دشمن من خواهی شد. ثانیاً از این ها گذشته حالا آمدیم روزنامه بنویسیم بگو ببینیم چه بنویسیم؟ یک قدری سرش را پائین می انداخت بعد از مدتی فکر سرش را بلند کرده می گفت: چه می دانم از همین حرفها که دیگران می نویسند: معایب بزرگان را بنویس؛ به ملت دوست و دشمنش را بشناسان. می گفتم: عزیزم! والله بالله اینجا ایران است این کارها عاقبت ندارد. می گفت: پس یقین تو هم مُسْتَبِد هستی. پس حکماً تو هم بله!</p> <p>آن قدر گفت گفت گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می بیند آن روی کار بالاست و دست و پایش را گم کرده تمام آن حرفها یادش رفته تا یک فرّاش قرمز پوش می بیند دلش می طپد، تا به یک ژاندارم چشمش می افتد رنگش می پرد،</p> <p>الف) دو مورد از ویژگی های زبانی نثر بالا را بنویسید. ۱</p> <p>۱. ۲.</p> <p>ب) قلمرو فکری آن را توضیح دهید. ۱</p>	۲۱
۲	<p>با توجه به شعر زیر به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی تا مگر به دست آرم دامن وصالش را می دوم به پای سر در قفای آزادی در محیط طوفان زا، ماهرانه در جنگ است ناخدای استبداد با خدای آزادی دامن محبت را گر کنی ز خون رنگین می توان تو را گفتن پیشوای آزادی فرخی ز جان و دل می کند در این محفل دل نثار استقلال، جان فدای آزادی</p> <p>۱. یک مورد از ویژگی های زبانی شعر بالا را بنویسید. ۰/۵</p> <p>۱ -</p> <p>۲. یک مورد از ویژگی های ادبی آن را بنویسید. ۰/۵</p> <p>۱ -</p> <p>۳. قلمرو فکری شعر را توضیح دهید. ۱</p>	۲۲
۲۰	موفق باشید . طراح سؤال : نجفقلی زاده جمع بارم	